Fontosabb gazdasági események

Az Expo Transilvania által megrendezésre kerülő XVI. Nemzetközi Technikai Kiállításon öt tonnánál nehezebb kiállítási tárgyak voltak. A szakkiállítás 2008. április 1–4. között tartott nyitva, melyen több mint 80 külföldi (Anglia, Németország, Olaszország, Svájc, Ausztria és Magyarország) és hazai cég több ezer négyzetméteren mutatta be megmunkáló gépeit, eszközeit, ipari robotjait, nagy kapacitású pompáit, hidraulikus eszközeit, elektronikus újdonságait, mérő- és kontrollműszereit. Külön szalonban nemzetközileg is ismert külföldi és hazai feltalálók ismertetik mindazokat az elképzeléseket, melyek, amennyiben a közeljövőben megvalósulnak, könnyebbé vagy esetleg komplikáltabbá tehetik életünket. Nem elhanyagolandó a Tudományos Kutatások Szalonja sem.

Hasonló kiállítással vette kezdetét 1992-ben a Kolozsváron megrendezésre kerülő ipari kiállítás. Ma már az Expo ott tart, hogy a legmodernebb műszaki felszereléseket képes bemutatni, olyan gépeket, melyeknek összeszerelése napokat vesz igénybe. Ezeknek a gépeknek a forgalmazása országosan megoldatlan, tehát ha valakit érdekelnek az ehhez hasonló gépek, azok most Kolozsváron megtekinthették őket. A kiállító cégek jelentős segítséget kaphattak a Kolozsvári Műszaki Egyetem tantestületétől is, akik szintén jelen voltak a kiállításon annak bizonyságaként, hogy mit is jelent, ha a tudomány és a gazdasági élet egymásra figyel.

***

Joseph Stiglitz Nobel-díjas közgazdász szerint a globális pénzügyi válság szorosan köthető a bankároknak kifizetett bónuszhoz, amely túlzó kockázatvállalásra bátorítja őket. Az *Independent*ben megjelent cikkében kifejti: „A fizetés rendszere a pénzügyi szektorban majdnem biztos, hogy lényeges eleme volt a krízis kialakulásának. Arra találták ki, hogy bátorítsa a bankárok kockázatvállalását, ezért túlzó kockázatvállalásra buzdít” – mondta a Világbank volt vezető közgazdásza. Véleménye szerint a bankárok számára kifizetődő a hazardírozás, hiszen amikor jó döntéseket hoznak, hatalmas bónuszt kapnak, viszont ha a dolgok rosszra fordulnak – ahogy most is –, nem azonosulnak az okozott károkkal. Ha állásukat el is veszítik, hatalmas végkielégítésekkel távoznak tisztségükből. Idén London pénzügyi negyedében 6 milliárd angol fontnyi bónuszt fizetnek ki, miközben tízszer ekkora a bankok várható vesztesége és hiánya. A 2001-ben Nobel-díjjal jutalmazott közgazdász szerint a megoldás nem a bónusz csökkentése, hanem az, hogy a pénzügyi szakemberek a veszteségből is ugyanúgy vegyék ki a részüket, mint a nyereségből. Stiglitz szerint jó megoldás volna, ha a bónuszt 10 évre letétbe helyeznék, és ha

veszteség mutatkozik a második, harmadik vagy a negyedik évben, akkor levonják a veszteséget azoknak a fizetéséből, akik a rizikótényezőket nem jól mérték fel.

***

Kis- és közepes vállalatok vezetői számára szervez mesterképző tanfolyamot a Brassó Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, mely szerint a kis- és közepes vállalkozások jelentősen hozzájárulnak a megye bruttó összтermékének a megvalósításához. Az uniós csatlakozás után azonban elengedhetetlen ezeknek a vállalkozásoknak a vezetőit tovább képezni, megtanítani alkalmazkodni az Európai Unióban zajló változásokhoz. A vállalatvezetői mesterképzésre felsőfokú végzettségű, francia nyelvtudással rendelkező menedzserek jelentkezhetnek, ugyanis a kurzust a grenoble-i kereskedelmi és iparkamarával közösen szervezik. A képzés időtartama 20 hónap, amely alatt az üzleti terv elkészítéséről, a válságkezelésről, a belső és üzleti kommunikációról, az eladási tervek kidolgozásáról tanulhatnak a kis- és közepes vállalkozások vezetői. „Minderre szükségük van, enélkül vállalatot vezetni nem lehet” – jelentette ki Nicolae Boian közgazdász professzor, a mesterképző tanfolyam vezetője.

***

Az első negyedévben az Egyesült Államok olajfogyasztása kisebb volt a tavalyi első negyedévinél, és a benzinfogyasztása nem nőtt éves összehasonlításban. A világpiacon takaréklángon forr tovább a kőolaj ára. Legújabban a dollár átmeneti erősödései sem fékezik a spekulációt. Az OPEC csökkenő világkeresletet jósolt a mostani negyedévre, mégpedig a tavasszal szokásosnál nagyobb csökkenést az amerikai gazdaság gyengülése miatt, és fenntartja előrejelzését az idei keresletet meghaladó termelésre. Szaúd-Arábia májustól növeli az árengedményt kőolajára az amerikai és az európai vásárlók számára, az amerikai és az északi-tengeri referenciafajtákhoz képest. A források szerint az OPEC exportja napi 200 ezer hordóval nő a következő hetek során. A jelenlegi bőséges kínálattal szemben viszont a spekulációt táplálja, hogy világszerte szűkösek a mozgósítható kitermelési tartalékkapacitások. Váratlan fejlemények esetére az OPEC-en kívüli termelők felhozatala igen lassan nő. Oroszországé egyenest csökkenhet is kissé az idén, miközben a felzárkózó gazdaságok kereslete rohamosan nő. Kína kőolajimportja márciusban új rekordot ért el, 25 százalékkal volt több a tavaly márciusinál, dízelimportja megnégyszereződött szintén tavaly márciushoz képest. Szűkösnek ígérkezik az európai dízelolaj-ellátás is a környezetvédelmi előírások és termeléskiesések miatt. Erősíti a piacot az a kilátás is, hogy a nyári amerikai benzinellátásban szintén szűk keresztmetszet várható, ahol gallononként akár 3,50 dolláros rekord árra emelkedhet. A helyzetet azok a tények is nehezítik, melyek szerint az OPEC-tag Iránban bejelentették, hogy fejlettebb cent-

rifugákat építenek be egy urándúsító létesítménybe, az OPEC-tag Nigériában ismételten szabotázsakciók voltak olajvezetékek ellen, Skóciában sztrájkkal fenyegetik az északi-tengeri olajfeldolgozási és olajkitermelési vállalatokat.

***

Az országos adóhatóság (ANAF) elnöke szerint az adócsalások visszaszorítása érdekében rendelettel készülnek változtatni az ingatlankereskedés adózási szabályain. Daniel Chitoiunak a központi gazdasági médiában megjelent nyilatkozata szerint a leendő rendeletben az ingatlanforgalomra vonatkozó román adótörvénykezésbeli joghézagra is megoldást kell találni. Az adóhatóság számára a tét nem kicsi, mert az idei első negyedévi adatok szerint az ingatlanforgalomból származó adóbevétel alaposan megugrott a tavalyi esztendőhöz képest. Az adóhatóság elnöke szerint a leendő jogszabályban a luxusadózás alá eső termékek, illetve az ingatlankereskedelem adózási szabályain készülnek változtatni. Az ingatlanforgalmazás terén az ANAF tervei szerint bevezetik majd, hogy az ingatlankereskedésben szerepet játszó valamennyi intézmény, mint a közjegyzői irodák, a kataszteri hivatal és az önkormányzatok elektronikus úton közöljék az adóhatósággal az ingatlantranzakciókra vonatkozó adatokat. Erre a tervek szerint egységesített nyilatkozatmodellt és annak alapján adatbankot hoznak létre, amelybe minden érintett intézménynek be kell küldenie reális időben a nála bejegyzett adatokat, így könnyebben követhetővé válik, hogy egy adott ingatlan eladása után az eladó bejelentette-e a tranzakciót és befizette-e az utána esedékes adót.

***

A múlt évben Romániában a magánszemélyek ingatlankereskedelme nyomán 437,3 millió lejnyi adót fizettek be az országban, idén pedig csak az első negyedévben már 186,9 millió lej volt ugyanebből a jövedelemforrásból az állam bevétele. Ez a háromhavi adat egész évre kivetítve mintegy 70%-os növekedést jelenthet, ami elárulja, hogy az ingatlanpiac rohamos növekedésnek indult az idén, ami a pénzügyiek figyelmét sem kerülte el.

***

A román kormány egyelőre felfüggesztette a tárgyalásokat a cernavodai atomerőmű 3-as és 4-es blokkjának építéséről, mert állítólag nagyobb részesedést akarnak belőle az állam részére. A beruházásra való kiírásban még a Nuclearelectrica Rt.-n keresztül az állami részesedés 20 százalék lett volna, de a pénzügyminisztérium azt akarja, hogy 51 százalékos többsége legyen az államnak, a többletköltséget

pedig privatizációs bevételekből teremtenék elő. A gazdasági tárca megerősítette, hogy nem függesztették fel a tárgyalásokat a jelentkező hat beruházóval – a cseh CEZ, a német RWE, a spanyol Iberdrola, az olasz Enel, a belga Electrabel és a romániai ArcellorMittal –, csupán megszakították addig, amíg előterjesztik a megváltozott feltételeket. Az építkezésnek 2009-ben kellene kezdődnie és hat évig tartana, a két új egység kapacitása egyenként 750 MW lesz, az előzetes számítások szerint mai áron 2,2 milliárd euróba kerül, s ebben nincsenek benne a finanszírozási költségek.

***

A székelyudvarhelyi Rotary Klub 10 évvel ezelőtt, egy svájci klub támogatásával jött létre. Induláskor közösségi fontosságú feladatok megvalósítását vállalta fel, amelyeket önerőből vagy társklubok támogatásával lehetett megvalósítani. A tízéves megvalósítások között szerepel a jásfalvi víz- és az otthonigondozás-program, a kiskadácsi fedeles híd felújítása, a tehetséges fiatalok támogatása, a diákcsereprogram és a városi sportcsarnok eredménytáblája.

***

A Kolozs Megyei Statisztikai Hivatal legújabb adati szerint a 2007-es évhez viszonyítva 2008 első két hónapjában a külföldi turisták száma 32,2 százalékkal növekedett. A legtöbb turista Olaszországból (1385) Magyarországról (1262), Németországból (793), Franciaországból (409), Ausztriából (372), valamint Hollandiából (363) érkezett. A megyei turisztikai egységek kínálata: 2891 szállodai szoba, 6472 ágy volt. Ebben a periódusban 54 630 vendéget szállásoltak el, közülük 7285 külföldi volt. A szállodai egységek bevétele erre a periódusra, az előbbi évhez viszonyítva, 8,7 százalékkal nagyobb volt.

Összeállította: Csomafáy Ferenc